

سرخکان (Rubeola)

سرخکان چیست؟

سرخکان نوعی مریضی تنفسی بسیار ساری است که بر اثر وایرس سرخکان ایجاد می‌شود.

سرخکان چگونه منتقل می‌شود؟

سرخکان به آسانی شیوع می‌یابد. سرفه، عطسه یا گپ زدن شخص مبتلا به سرخکان باعث انتشار ذرات آلوده در هوا و انتقال این ذرات به طرق تنفسی دیگران می‌شود. ذرات آلوده‌ای که روی سطوح می‌نشیند، تا چندین ساعت فعال و خطرناک می‌ماند. ورود ذرات آلوده به مجرای تنفس یا تماس دست با دهن یا بینی یا مالیدن چشم، بعد از لمس کردن سطح آلوده، منجر به انتقال وایرس می‌شود. وایرس سرخکان می‌تواند الی 2 ساعت در هوا یا روی سطوح اطراف شخص آلوده زنده بماند.

علائم و عوارض سرخکان چیست؟

علائم ابتدایی ابتلا به سرخکان مثل نشانه‌های سرماخوردگی است و حدود 7-12 روز بعد از ورود عامل آلودگی به بدن ظاهر می‌شود. از این نشانه‌ها می‌توان به سرفه، تب 101°F یا بالاتر، آبریزش بینی، و سرخ و اشک‌آلود شدن چشم اشاره کرد. این نشانه‌های خفیف ممکن است 3 الی 5 روز باقی بماند. چند روز بعد، جوش‌هایی در اطراف خط پیشانی ظاهر می‌شود و بعداً چهره، بدن و بازوها را فرا می‌گیرد. این جوش‌ها ممکن است حدود 5 الی 6 روز باقی بماند.

ضرور است بدانید که شخص مبتلا به سرخکان ممکن است مریضی را در فاصله زمانی 4 روز قبل الی 4 روز بعد از ظهور جوش به دیگران منتقل کند. یعنی شخص آلوده ممکن است مریضی را، حتی پیش از آن که از وجود آن باخبر باشد، به دیگران منتقل کند.

چه کسانی بیشتر در معرض خطر هستند؟

اشخاصی که واکسن این مریضی را دریافت نکرده‌اند و نیز زنان حامله، اطفال زیر 6 ماه و اشخاص دچار ضعف سیستم معافیت بیشتر از دیگران در معرض این مریضی قرار دارند.

سرخکان چه نوع مشکلات جسمی ایجاد می‌کند؟

سرخکان می‌تواند باعث بروز مشکلات و عوارض شدید، مانند اسهال، عفونت گوش، سینه‌بغل، انسفالیت (عفونت مغزی)، تشنج و حتی مرگ شود. این عوارض در بین اطفال زیر 5 سال و کلانسالان بالای 20 سال بیشتر دیده می‌شود.

سرخکان چگونه تشخیص داده می‌شود؟

داکتر با نمونه‌برداری از مخاط گلو یا بینی یا گرفتن نمونه ادرار می‌تواند تشخیص بدهد که آیا جوشهای شما ناشی از سرخکان است یا خیر.

سرخکان چگونه تداوی می‌شود؟

تداوی خاصی برای سرخکان وجود ندارد. با مراقبت صحی می‌توان شدت نشانه‌ها را کاهش داد و مشکلاتی مانند عفونت‌های باکتریایی را برطرف نمود.

چگونه می‌توان از ابتلا به سرخکان وقایه کرد؟

بهترین راه وقایه از ابتلا به سرخکان، دریافت واکسن «سرخکان، کله چرک و سرخکانچه» (MMR) است. واکسن MMR سبب ایجاد مصونیت درازمدت در مقابل تمام گونه‌های سرخکان می‌شود. واکسن MMR معمولاً در فاصله زمانی 12 الی 15 ماهگی و دوباره در فاصله زمانی 4 تا 6 سالگی به اطفال تزریق می‌شود. محصلین مراکز تعلیمی پس-الیمه که سند مصونیت در مقابل سرخکان ندارند باید 2 دوز واکسن MMR، با فاصله حداقل 28 روز از یکدیگر، دریافت کنند.

کلانسالانی که واکسن دریافت نکرده‌اند یا سابقه ابتلا به سرخکان دارند باید حداقل 1 دوز واکسن MMR دریافت کنند.

اشخاص 6 ماهه و بالاتر که قصد مسافرت به خارج از کشور دارند، باید در مقابل سرخکان مصون شوند. پرسونل صحتی فاقد سند مصونیت باید 2 دوز واکسن MMR، با فاصله حداقل 28 روز از یکدیگر، دریافت کنند. برای کسب معلومات بیشتر به بخش [واکسن MMR](#) مراجعه نمایید.

اگر به شخص دچار سرخکان نزدیک شده باشم، چه باید بکنم؟

اشخاصی که در معرض عامل سرخکان قرار گرفته‌اند و سند مصونیت در مقابل سرخکان ندارند، می‌توانند واکسن MMR را به عنوان ابراز وقایه بعد از مواجهه (PEP) دریافت کنند. اگر این اشخاص نتوانند خود را در مقابل مریضی مصون کنند، از ورود آنها به مراکز عمومی (مکتب، شفاخانه، مهد طفل) جلوگیری می‌شود.

اگر واکسن MMR ظرف 72 ساعت بعد از مواجهه اولیه با عامل سرخکان دریافت شود، ممکن است مصونیت نسبی در شخص ایجاد شود. در این حالت، اگر شخص به سرخکان دچار شود، نشانه‌های مریضی خفیف‌تر و کوتاه‌تر خواهد بود.

زنان حامله، اطفال و اشخاص دچار ضعف سیستم معافیت که در معرض وایرس قرار می‌گیرند، می‌توانند پروتین (آنتی بادی) تزریقی به نام ایمونوگلوبولین (IG) دریافت کنند. این آنتی بادی، اگر ظرف 6 روز بعد از قرار گرفتن شخص در معرض وایرس دریافت شود، می‌تواند مانع بروز سرخکان شود یا نشانه‌های آن را خفیف‌تر کند.

اگر واکسن دریافت کنم، آیا باز هم ممکن است دچار سرخکان شوم؟

تعداد بسیار کمی - حدود 3 از 100 - از اشخاص گیرنده 2 دوز واکسن سرخکان ممکن است، در صورت قرار گرفتن در معرض وایرس، باز هم دچار سرخکان شوند. کارشناسان دلیل این پدیده را هنوز بصورت صحیح نمی‌دانند. شاید سیستم معافیت این اشخاص، چنان که باید، به واکسن واکنش نشان نمی‌دهد. البته، اشخاصی که دوز کامل واکسن را دریافت کنند، احتمالاً دچار نوع خفیف‌تر سرخکان می‌شوند. ضمناً، گیرندگان دوز کامل واکسن با احتمال کمتری مریضی را به دیگران، از جمله اشخاص واکسن‌نشده، منتقل می‌کنند.

تفاوت بین سرخکان (Rubeola) و سرخکانه (Rubella) چیست؟

تفاوت بین سرخکان (Rubeola) مریضی خطرناکی است و گاهی سرخکان «سخت»، «سرخ» یا «هفت-روزه» نیز نامیده می‌شود. اشخاص دچار سرخکان مکرراً به التهاب گوش و/یا سینه‌بغل مبتلا می‌شوند. سرخکانه (Rubella) عفونت خفیف و 3-روزه‌ای است که، در موارد نادر، باعث بروز مشکلاتی در اطفال می‌شود. البته، اگر مادر حامله در دوران حاملگی به وایرس سرخکانه آلوده شود، نوزاد ممکن است دچار ناهنجاری‌های مادرزادی شود.

معلومات بیشتر را از کجا دریافت کنم؟

- ارائه‌دهنده خدمات صحتی
- اداره [صحتی محل](#)
- اداره خدمات صحتی و انسانی یوتا
- مراکز کنترل و وقایه از مریضی (CDC)